

Een klep van *Glossus lunatus crassus* (Nyst & Westendorp, 1839) gevonden te Koksijde op 15 januari 2016

Ingrid Jonckheere(1), Hilde Busschaert(2) & Rudy Balcaen(3)

Op 15 januari 2016 tijdens een storm met windsnelheid van 90 km per uur vond Hilde Busschaert tussen de twee lange strandhoofden te Koksijde, net vóór de laagwaterlijn een klep van *Glossus lunulatus crassus*. (foto 1)

Foto 1 : *Glossus lunulatus crassus* (foto: Hilde Busschaert)

Beschrijving van het gevonden exemplaar

De schelp heeft een lengte van 54 mm, is 46 mm breed en 32 mm hoog. Het betreft een linker klep, matig dik. De kleur is grijs/beige. Het exemplaar is aan de onderrand licht beschadigd (foto 2). De schelp is bol en heeft een duidelijk naar voren ingerolde top. Op de buitenzijde zijn er duidelijke onregelmatige golvingen zichtbaar.

Glossus humanus versus *G. lunulatus*

Het was meteen duidelijk dat het om een schelp van de Familie Glossidae ging. Meest voor de hand liggend was dat het om een Ossenhart *Glossus humanus* zou gaan. Deze

soort komt namelijk ook recent voor. Het verspreidingsgebied van *G. humanus* is van IJsland en Noorwegen tot het zuiden van Marokko. *Glossus humanus* komt ook voor in de Middellandse zee (Poppe & Goto, 1993). Door de grote diepte waarop deze soort leeft, tussen 7 en 250 meter worden deze schelpen maar zelden gevonden. Er zijn geen meldingen bekend van *G. humanus* in het Belgische deel van de Noordzee.

Na wat zoeken in de literatuur bleken de kenmerken van *G. humanus* toch niet helemaal te kloppen met het gevonden exemplaar. De gevonden klep was veel hoekiger, de top was sterker ingerold en op de buitenkant van de schelp waren uitgesproken onregelmatige golvingen zichtbaar.

Het werd ons duidelijk dat we niet verder moesten zoeken in onze literatuur over recente schelpen maar wel in werken over fossiele.

In de publicatie van Herman & Robert Marquet (2007) vonden we een grondige beschrijving en kleurplaat van alle fossiele schelpen van de Familie Glossidae die in het Deurganckdok in Doel werden gevonden. Nu was er geen twijfel meer mogelijk het gevonden exemplaar betrof een klep van *G. lunulatus*, meer bepaald de vorm *crassus*. Het verschil tussen *G. lunulatus lunatus* en *G. lunulatus crassus* is dat alle kenmerken in versterkte mate aanwezig zijn (Jansen & al., 1984), wat duidelijk het geval is bij het door ons gevonden exemplaar.

Vindplaatsen

In België is *G. lunulatus crassus* bekend uit de vroeg- tot midden Mioceen Zanden van Edegem (Herman, 2007). We vonden geen meldingen van strandvondsten in de literatuur terug. In Nederland zijn er wel enkele strandvondsten bekend. Moerdijk & al. (2010) vermelden de vondst van één gaaf exemplaar van de Westerschelde. Jansen & al. (1984) vermelden drie vondsten van de Schelphoek maar deze zijn wellicht, samen met oligocene klei, uit de omgeving van Antwerpen aangevoerd voor dijkverzwaring

We willen nog vermelden hoe dit fossiel daar op het strand terecht gekomen is, namelijk als geremanieerd fossiel in het aangevoerde zand voor de strandsuppleties; dat zand is voornamelijk Quartair maar daar zitten dus ook regelmatig dergelijke oudere fossielen tussen.

Slot

Een wandeling op het strand tijdens een storm brengt zelden leuke waarnemingen op. Deze keer was het echter anders. Er spoelen wel vaker schelpen uit het Mioceen aan op onze stranden maar we dachten dat de vondst van een schelpklep van *G. lunulatus crassus* op het strand van Koksijde, gezien de grote zeldzaamheid zonder meer zeer bijzonder is en het vermelden waard.

Dankwoord

Een woord van dank aan Koen Verschoore voor de hulp bij de determinatie van de schelp.

Summary

After a winter storm a single valve of the fossil bivalve mollusc *Glossus lunulatus crassus* has been collected from the beach at Koksijde, Belgium. The species is mainly known from Miocene age. In this case the sand dredged offshore for the local beach nourishment is probably the source of this find.(G.R.)

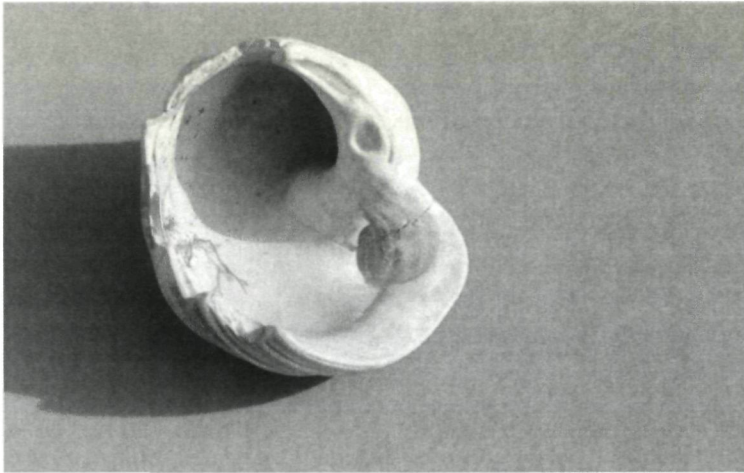

Foto 2: *Glossus lunulatus crassus* (foto: Hilde Busschaert)

Literatuur

- HERMAN J & R. MARQUET, 2007. Le Miocene du Deurganckdok a Doel. Memoirs of the geological survey of Belgium. N. 54. Uitgave: KBIN. 149 p.
- JANSSEN, A.W., G.A. PEETERS & L. VAN DER SLIK, 1984. De fossiele schelpen van de Nederlandse stranden en zeegaten, tweede serie, 8 (slot). Basteria 48: 89-220.
- MOERDIJK, P.W. ET AL., 2010. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust. – Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden. 332 p.
- POPPE, G.T. & Y. GOTO, 1993: European Seashells, Vol. II. Uitgave Verlag Christa Hemmen, Wiesbaden, Duitsland. 221 p.

Sint-Idesbaldusstraat 20 bus 402
8670 Koksijde (1)

Karel Vanneckestraat 14
8670 Koksijde (2 & 3)